

GRAMATYKA JĘZYKA ANGIELSKIEGO

1. Czasy gramatyczne

a) Present Simple (czas teraźniejszy)

Zastosowanie:

- czynności stałe, regularne, powtarzające się (*I go to school every day.*)
- prawdy życiowe (*The sun rises in the East.*)
- przyzwyczajenia (*I always watch TV.*)
- wyrażanie uczuć (*I like ice-cream.*)
- rozkłady jazdy, plany lekcji, repertuary kin (*The bus arrives at 2 p.m..*)

(+):

osoba + czasownik (V1) + reszta zdania
(I go to school every day.)

W zdaniu twierdzącym do 3 os. l. poj. dodajemy końcówkę '-s' (-es) do czasownika
(She **goes** to school every day.)

(-):

operator 'does' (3 os. l. poj.)
operator 'do' (pozostałe osoby)

Osoba + do / does not + czasownik (V1) + reszta zdania
(She does not **go** to school every day.)
(I do not go to school every day.)

do + not = don't
does + not = doesn't

W pytaniach i przeczeniach w 3 os. l. poj. znika końcówka '-s' (-es)

(?):

Do / Does + osoba + czasownik (V1) + reszta zdania
(Does she **go** to school every day?)
(Do I go to school every day?)

Charakterystyczne zwroty używane w czasie Present Simple:

Every day / week / month / year..

Usually

Sometimes

Always

Never

Often

At night

On Mondays

In the morning, in summer / winter..

From time to time

b) Present Continuous (czas teraźniejszy)

Zastosowanie:

- czynności dziejące się w danym momencie (*I'm reading a book now.*)
- czynności dziejące się zbyt często i irytujące (*He's always watching TV!* (instead of learning))
- sytuacje, które ulegają zmianom (*Computers are getting faster and faster.*)
- czynności, które odbędą się w niedalekiej przyszłości (umówione spotkania, wizyty) (*I'm visiting the dentist today.*)

(+):

osoba + 'to be' + czasownik (z końcówką -ing) + reszta zdania
(*I am doing my homework.*)

to be:

I am (I'm)

You are (You're)

He, She, It is (He, She, It's)

We are (We're)

You are (You're)

They are (They're)

(-):

osoba + 'to be' + not + czasownik (z końcówką -ing) + reszta zdania
(*She's not doing her homework.*)

(?):

'to be' + osoba + czasownik (z końcówką -ing) + reszta zdania
(*Are you doing your homework?*)

Po słówkach zakończonych na '-body', '-one' używamy czasownika w 3 os. l. poj.:

Nobody is happy.

Someone is drinking my tea.

Zwroty charakterystyczne dla czas Present Continuous:

Now

At the moment

At present

Nowadays

Today

Tonight

This week / month / year / weekend

c) Past Simple (czas przeszły)

Zastosowanie:

- przyzwyczajenia z przeszłości (*He rode his bike to school.*)
- czynności przeszłe niemające związku z teraźniejszością (*Shakespeare wrote 36 plays.*)
- przeszłe czynności (*I went to the NY last year.*)

(+):

osoba + czasownik (V2) + reszta zdania (*see irregular verbs*)
(I saw you yesterday.)

Do czasowników regularnych dodajemy końcówkę '-ed':

*play - played,
enjoy - enjoyed,
watch - watched ...*

(-):

operator 'did' (do wszystkich osób)

osoba + did + not + czasownik (V1 !) + reszta zdania
(I did not see you then.)

did + not = didn't

(?):

operator 'did' (do wszystkich osób)

did + osoba + czasownik (V1 !) + reszta zdania
(Did you watch TV yesterday?)

W pytaniach i przeczeniach czasownik wraca do podstawowej formy!

Zwroty charakterystyczne dla czasu Past Simple:

Yesterday

Last week / month / year / Summer ...

Ago (2 years ago, 2 days ago)

Then

When

In 1992 ...

d) Past Continuous (czas przeszły)

Zastosowanie:

- czynności, które działy się w jakimś czasie w przeszłości
(*At 3 o'clock yesterday I was walking back home.*)
- opisy tła wydarzeń w opowiadaniach
(*It was snowing and the wind was blowing.*)

Past Continuous + Past Simple (dłuższa czynność przerwana krótszą)
(*I was riding my bike when my phone rang.*)

Past Continuous + Past Continuous (czynności dziejące się jednocześnie)
(*It was snowing and the wind was blowing.*)

Past Simple + Past Simple (czynności dziejące się po kolei)
(*I cooked dinner and ate it.*)

(+):

osoba + 'was/were' + czasownik (z końcówką '-ing') + reszta zdania
(*I was doing my homework.*)

<i>I was</i>	<i>We were</i>
<i>You were</i>	<i>You were</i>
<i>He, She, It was</i>	<i>They were</i>

(-):

osoba + 'was/were' + not + czasownik (z końcówką '-ing') + reszta zdania
(*She wasn't playing cards whole day.*)

Was + not = wasn't
Were + not = weren't

(?):

Was/Were + osoba + czasownik (z końcówką '-ing') + reszta zdania
(*Were you doing your homework yesterday?*)

Past Continuous -> w trakcie wykonywania jakiejś czynności

Past Simple -> Czynność wykonana

Zwroty charakterystyczne dla czasu Past Continuous:

While

When

As

The moment that

e) Present Perfect (czas dotychczasowy)

Zastosowanie:

- czynność rozpoczęła się w przeszłości i trwa nadal
(*I've had a dog since I was a child.*)
- czynność, która się zakończyła przed chwilą (*I've just eaten my breakfast.*)
- czynność, która się zakończyła w przeszłości, ale my wpływ / skutek w teraźniejszości (*I've lost my keys (and I can't enter the house.)*)
- jak wiele razy jakaś czynność miała miejsce
(*She's called you twice already this morning.*) – czynności zakończone
- czynności, które robimy po raz pierwszy → doświadczenia życiowe
(*It's the first time I've driven a car.*)(*I've been in NY.*)

gone to – pojechać gdzieś i nadal tam być

been to – pojechać gdzieś i wrócić

been in – pojechać gdzieś i być tam w danej chwili

(+):

osoba + **have / has** + **czasownik (V3)** + **reszta zdania** (*see Irregular verbs*)
(I have seen this film three times.)

I have (I've)

We have (We've)

You have (You've)

You have (You've)

He, She, It has (He's)

They have (They've)

(-):

osoba + **have / has + not** + **czasownik (V3 !)** + **reszta zdania**
(I haven't seen you for ages.)

has + not = hasn't

have + not = haven't

(?):

Have / Has + osoba + **czasownik (V3 !)** + **reszta zdania**
(Have you seen this film before?)

Zwroty charakterystyczne dla czasu Present Perfect:

Just

Lately

For (a period of time)

Recently

Since (point in time)

Never

Yet

Ever

Already

So far

f) Present Perfect Continuous

Zastosowanie:

- czynności, które nie są skończone; nacisk na czynność, nie na skutek
(*I've been painting the fence all day.*)
- gdy mówimy jak długo coś się dzieje
(*I've been shouting your name for the five minutes.*)
- nacis na trwanie czynności (*He has been feeling unwell for days.*)

(+):

osoba + have / has + been + czasownik (z końcówką '-ing') + reszta zdania
(I have been watching TV for two hours.)
(She has been watching TV for two hours.)

(-):

osoba + have / has + not + been + czasow. (z końcówką '-ing') + reszta zdania
(I have not been watching TV for two hours.)
(She has not been watching TV for two hours.)

have + not = haven't
has + not = hasn't

(?):

have / has + osoba + been + czasownik (z końcówką '-ing') + reszta zdania
(Has she been watching TV for two hours?)

Zwroty charakterystyczne dla czasu Present Perfect Continuous:

How long

Since

For

Already

Yet

Ever

Never

So far

Recently

g) Past Perfect (czas zaprzesztły)

Zastosowanie:

- gdy mówimy o czynności, która wydarzyła się przed inną czynnością w przeszłości (*When I woke up everyone had left.*)
- czynność zakończona, która ma widzialny rezultat/efekt w przeszłości (*She felt much safer after she had locked all the doors.*)

(+):

osoba + had + czasownik (V3) + reszta zdania

(I had done that before the deadline.)

(She **had done** that before the deadline.)

(-):

osoba + had + not + czasownik (V3) + reszta zdania

(I had not done that before the deadline.)

(She **had not done** that before the deadline.)

had + not = hadn't

(?):

had + osoba + czasownik (V3) + reszta zdania

(Had I **done** that before the deadline?)

(Had she done that before the deadline?)

Zwroty charakterystyczne dla czasu Past Perfect:

Since

For

Already

After

Before

By

By the time

h) Past Perfect Continuous

Zastosowanie:

- czynność, która miała miejsce / która działa się do danego czasu w przeszłości

(She had been looking for this book, before she found it.)

- Past Perfect Continuous + Past Simple

(+):

osoba + had + been + czasownik (V3) + reszta zdania
(I had been waiting for you for an hour before you came.)

(-):

osoba + had + not + been + czasownik (V3) + reszta zdania
(He had not been drinking coffee before she came.)

(?):

had + osoba + been + czasownik (V3) + reszta zdania
(Had you been drinking coffee before she came?)

Zwroty charakterystyczne dla czasu Past Perfect Continuous:

Since - od + określony moment w przeszłości (np. od poniedziałku - since Monday)

For - od + okres czasu (np. przez 2 lata - for two years)